

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ ТА РАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан географічного факультету
/доц. Калинич І.В./
« 29 » червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУСПІЛЬНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ І СВІТУ

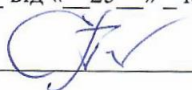
Рівень вищої освіти	другий
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	014 Середня освіта (Географія)
Освітня програма	Географія
Статус дисципліни	Цикл професійної підготовки
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Суспільна географія України і світу» для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта /Педагогіка** спеціальності **014 Середня освіта** предметної спеціальності **014 Середня освіта (Географія)** освітньої програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробники: Славик Р.В., доцент, к. екон. н., доцент кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

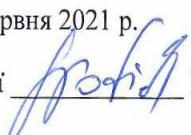
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Фізичної географії та раціонального природокористування

протокол № 11 від « 25 » червня 2021р.

Завідувач кафедри Поп С.С.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

протокол № 8 від « 29 » червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Потіш Л.А.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 105	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	2-й	2-й
	Лекції:	
	20	8
	Практичні (семінарські):	
	14	4
Вид підсумкового контролю:	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: іспит	Самостійна робота:	
	71	93

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна “Суспільна географія України і світу” є однією з фундаментальних для підготовки майбутніх магістрів географії і має на меті надання студентам основоположних знань про предмет, зміст і методи суспільної географії, про сутність суспільних територіальних систем і характер їх функціонування у сучасний період, територіальну організацію життєдіяльності суспільства, а також територіальні поєднання природи – населення – господарства у вигляді природно-господарських (природно-соціально-економічних) комплексів і систем. Головна мета суспільної географії – це вивчення територіальної організації життєдіяльності суспільства з позицій основних методологічних принципів географічної науки.

Мета дисципліни полягає в опануванні студентами навичок здійснення просторово-територіального аналізу суспільних явищ і процесів, виділення ієрархічно структурованих підрозділів просторової організації суспільства, виділення чинників і пояснювання процесів самоорганізації й саморозвитку суспільних систем в Україні і світі.

Навчальна дисципліна “Суспільна географія України і світу” підсумовує вивчення студентами таких дисциплін як «Основи суспільної географії», “Географія населення”, “Регіональна економічна і соціальна географія”, “Політична географія”, “Економічна та соціальна географія України”, “Географія світового господарства”, “Географія рідного краю” які студенти слухали на ОС «Бакалавр». Дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти системи знань, вмінь і навичок просторово-територіального аналізу і прогнозування розвитку суспільних територіальних систем України і світу.

Головні задачі дисципліни «Суспільна географія України і світу»:

- надання студентам основоположних знань про структуру суспільної географії, її місце в системі наук, практичну й теоретичну значущість науки;
- навчання методам суспільно-географічного аналізу та практичного застосування положень суспільної географії;
- освоєння студентами основних теоретичних зведень в області сучасних суспільно-географічних знань;
- опанування студентами методами суспільно-географічного аналізу розвитку антропосфери.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **загальних компетентностей**:

ЗК 2. Здатність самовдосконалюватися, постійно підвищувати кваліфікацію із розумінням предметної області обраної професії, її основних концепцій, понятійно-термінологічного апарату та місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою, уміти комунікувати з іншими, логічно викладати свою думку як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні сучасні технології у науковій, освітній, просвітницькій та громадській роботі, абстрактно мислити та системно аналізувати і узагальнювати інформацію в галузі предметної діяльності.

ЗК 5. Вміння виявляти та вирішувати в професійній діяльності проблемні задачі, приймати науково-обґрунтовані управлінські рішення.

ЗК 6. Здатність набувати лідерських навичок, соціально-відповідально розвивати управлінські здібності, планувати свою роботу у всіх сферах життєдіяльності.

ЗК 8. Уміння об’єктивно оцінювати і доносити знання як до фахової аудиторії, так і до широкого загалу із використанням наукової термінології та сучасних методів і технологій презентації інформаційних матеріалів.

Фахових компетентностей:

ФК 1. Набуття предметно-географічних, природознавчо-наукових, психолого-педагогічних компетентностей, оволодіння фундаментальними знаннями з дисциплін географічної науки на різних просторових рівнях (глобальному, національному і локальному), методологією географічних досліджень взаємозв’язків у складній системі «Людина–Природа» в контексті досягнення цілей збалансованого розвитку.

ФК 2. Здатність до постійного професійного самовдосконалення, вивчення і креативного застосування досягнень національної та світової географічної науки в науковій і педагогічній діяльності.

ФК 3. Здатність до професійної науково-дослідницької та практичної діяльності, в т. ч. щодо виконання польових та камеральних природознавчих і суспільних географічних досліджень, аналізу та інтерпретації отриманих результатів, оформлення наукового звіту, презентації результатів дослідження, впровадження їх у практику.

ФК 4. Здатність розвивати викладацькі компетентності, вміння застосувати на практиці набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методів і прийомів навчання географії у вищих навчальних закладах відповідно до вимог державних освітніх стандартів.

ФК 5. Здатність постійно вдосконалювати та використовувати набуті знання щодо змісту, форм та методів навчання географії в загальноосвітній школі, вміння вносити інновації в навчально-виховний процес сучасної середньої школи.

ФК 7. Здатність на глобальному, регіональному і локальному рівнях аналізувати в часі і просторі взаємопов'язані природні процеси і явища. Здатність логічного і світоглядного мислення в процесі освітньої, наукової і громадянської діяльності, осмислювати взаємозв'язки і закономірності в еколого-, гео-, соціо-просторі.

ФК 8. Здатність застосовувати географічні знання у міждисциплінарному і міжгалузевому контекстах. Здатність застосування теоретичних знань для вирішення практичних проблем на регіональному і національному рівнях, зокрема щодо просторового аналізу та вирішення проблем взаємодії суспільства і природи в контексті збалансованого розвитку.

ФК 9. Набуття високих морально-етичних цінностей і здатність особи здійснювати професійну діяльність орієнтовану на формування в Україні європейських якостей життя.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Суспільна географія України і світу**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 2.2.	Природнича географія України і світу
ОК 2.3.	Управління природокористуванням
ОК 2.6.	Методологія і організація науковопедагогічних досліджень

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**географія, другого (магістерського) рівня вищої освіти**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знання основних законів, закономірностей, понять та наукової термінології новітніх напрямків сучасної географічної освіти та науки; знання системи освіти та науки України, стану її адаптації в європейський простір.	ПРН - 1
Знання причинно-наслідкових взаємозв'язків складових навколишнього середовища, впливу на них людської діяльності, стану, проблем та шляхів раціонального природокористування в контексті гармонізації стосунків у системі «суспільство–природа».	ПРН - 2
Знання за даною освітньою програмою, які необхідні для роботи в традиційних сферах застосування: вчителем географії в ЗОНЗ, викладачем географічних дисциплін у вищій школі, спеціалістом-географом у наукових установах, державних природоохоронних структурах та поресурсних департаментах при облдержадміністрації або відділах органів державної влади та місцевого самоврядування, а також у підприємницьких структурах,	ПРН - 4

що потребують фахівців-географів.	
Уміння застосовувати теоретичні та емпіричні здобутки географічної науки про природні та суспільно-географічні явища і процеси для інноваційної науково-дослідницької діяльності, орієнтованої на оптимізацію природокористування для забезпечення якісного життя та водночас досягнення цілей стійкого розвитку територій.	ПРН - 8
Застосовувати новітні освітні методики і технології для формування в учнів школи предметних компетентностей, набуття сучасних уявлень про географічну оболонку Землі як середовище життєдіяльності людства, її структуру, природні багатства різних континентів, країн світу, України та її регіонів.	ПРН - 10
Здатність у фаховій діяльності діяти і приймати відповідальні інноваційні рішення в ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов та вимог.	ПРН - 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Суспільна географія України і світу**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен Знати: ➤ Знати систему суспільно-географічних наук, предмет і метод географії; сутність хорологічного методу. ➤ Знати методологічні принципи суспільної географії (системності, територіальності, комплексності, історизму, перспективності, картографування, інтеграції тощо). ➤ Знати природно-ресурсний потенціал України, держав і проблем його освоєння; характеристик народів світу, демографічних проблем і перспектив.	ПРН – 1 ПРН - 10 ПРН - 2
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен Вміти: ➤ Вміти оцінити соціально-економічну динаміку і інвестиційну привабливість держави, регіону, міста, району. ➤ Вміти аналізувати загальні закономірності та регіональну диференціацію економічних і соціальних процесів в Україні та світі. ➤ Вміти складати картосхеми та економіко- і соціально-географічні характеристики окремих областей та регіонів світу.	ПРН - 8 ПРН – 12 ПРН - 4

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є опитування теоретичного матеріалу, письмові самостійні роботи на розв'язування задач, тестів, підготовка слайдових презентацій (у програмі «Microsoft Power Point»)

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування на практичних заняттях та розв'язування задач.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота за темами змістовних модулів.

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит у формі усного опитування, а також розв'язування задач.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	15	15	15	15
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)				
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні				
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	15	15	15	15
Презентація	10	10	10	10
Реферат	10	10	10	10
Модульна контрольна робота	50	50	50	50
Разом	100	100	100	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

- 0 % – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;
- 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

- 0% – завдання не виконано;
- 40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт

підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1 *Галузева суспільна географія*

Тема 1. Теорія та методологія суспільної географії

Об'єкт, предмет і зміст суспільної географії. Загальний і конкретний об'єкти дослідження. Риси геопросторовості. Структура суспільної географії. Зв'язки суспільної географії з іншими науками. Теоретичне ядро. Демогеографія. Соціальна географія. Економічна географія. Політична географія. Блок суміжних дисциплін.

Тема 2. Основи геодемографії

Демографічна політика. Чисельність населення світу та її динаміка. Рух населення. Статевो-вікова структура. Геодемографічні процеси. Трудові ресурси. Зайнятість населення. Міграції робочої сили. Закони народонаселення. Міста. Урбанізація. Розселення населення. Системи розселення.

Тема 3. Основи соціальної географії

Основи теорії соціальної географії. Зміст та методи соціальної географії. Історія соціальної географії та історична соціальна географія. Основи медичної географії, географії культури та релігій, географії сфери послуг та соціальної інфраструктури.

Тема 4. Основи політичної географії

Предметна область політичної географії. Географічний простір і кордони. Основні поняття політичної карти світу. Країна, держава, анклав, державний кордон, делімітація, демаркація, політико-територіальне утворення. Класична геополітика. Гартленд. Римленд. Нова політична географія. Вітчизняна геополітика: геополітичні концепції в Україні та Росії. Доктрина «третього Риму». Геополітичні моделі світу. Концепція уніполярного світу. Поліцентрична геополітична модель.

Тема 5. Основи економічної географії

Господарство. Національна економіка. Структура та спеціалізація господарства. Географія комунікацій.

Модуль 2 *Суспільна географія України і світу*

Тема 1. Демографічні процеси та статеві-віковий склад населення світу та України

Кількість та динаміка населення в світі та Україні. Статеві-вікова, шлюбно-сімейна структура населення світу й України. Характеристика демографічної ситуації в країнах за статеві-віковими пірамідами. Особливості демографічної політики у країнах з різним типом відтворення. Міграції, їх показники, чинники та вплив на відтворення населення і його перерозподіл у світі. Просторові тенденції міграційних процесів. Якість життя як чинник природного і механізованого руху населення. Демографічні прогнози. Відмінності в рівнях та темпах урбанізації в Україні та світі. Етноси. Найпоширеніші мовні сім'ї. Однонаціональні та багатонаціональні країни. Національний склад населення України: особливості та регіональні відмінності. Світові релігії. Найпоширеніші релігійні конфесії в Україні.

Тема 2. Первинний сектор господарства України та світу

Сільське господарство. Лісове господарство. Добувна промисловість.

Тема 3. Вторинний сектор господарства України та світу

Виробництво та постачання електроенергії. Металургійне виробництво. Хімічне виробництво. Виробництво деревини, паперу. Виробництво будівельних матеріалів. Виробництво машин та устаткування. Виробництво тканин, одягу, взуття, харчових продуктів.

Тема 4. Третинний сектор господарства України та світу

Транспорт. Туризм. Торгівля. Фінансові послуги. Комп'ютерне програмування.

Наукова діяльність. Освіта. Охорона здоров'я.

Тема 5. Глобальні проблеми людства. Сталий розвиток.

Проблема подолання бідності та відсталості. Конверсія. Проблема миру та демілітаризації. Виробнича проблема, масштаби, перспективи рішення. Проблема природних ресурсів. Екологічна криза. Демографічна проблема. Проблема стійкого розвитку. Проблема розвитку людського потенціалу.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Галузева суспільна географія						
Тема 1. Теорія та методологія суспільної географії	11	2	1			8
Тема 2. Основи геодемографії	9	2	1			6
Тема 3. Основи соціальної географії	9	2	1			6
Тема 4. Основи політичної географії	9	2	1			6
Тема 5. Основи економічної географії	9	2	1			6
Модульна контрольна робота	6		2			4
Разом за модуль	53	10	7			36
Модуль 2						
Змістовий модуль 2. Суспільна географія України і світу						
Тема 1. Демографічні процеси та статеві-віковий склад населення світу та України	10	2	1			7
Тема 2. Первинний сектор господарства України та світу	9	2	1			6
Тема 3. Вторинний сектор господарства України та світу	9	2	1			6
Тема 4. Третинний сектор господарства України та світу	9	2	1			6
Тема 5. Глобальні проблеми людства. Сталий розвиток.	9	2	1			6
Модульна контрольна робота	6		2			4
Разом за модуль	52	10	7			35
Разом за семестр	105	20	14			71

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Галузева суспільна географія						
Тема 1. Теорія та методологія суспільної географії	12	1	1			10
Тема 2. Основи геодемографії	11	1	1			9
Тема 3. Основи соціальної географії	9					9
Тема 4. Основи політичної географії	10					9
Тема 5. Основи економічної географії	9					9
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	51	3	2			46
Модуль 2						
Змістовий модуль 2. Суспільна географія України і світу						
Тема 1. Демографічні процеси та статеві-віковий склад населення світу та України	12	1	1			10
Тема 2. Первинний сектор господарства України та світу	11	1	1			9
Тема 3. Вторинний сектор господарства України та світу	10	1				9
Тема 4. Третинний сектор господарства України та світу	10	1				9
Тема 5. Глобальні проблеми людства. Сталий розвиток.	11	1				10
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль	54	5	2			47
Разом за семестр	105	8	4			93

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Суспільна географія в системі географічних наук	2	1
2	Галузева суспільна географія	2	
3	Демографічні процеси та статеві-віковий склад населення світу та України	2	1
4	Секторальна структура господарства України і світу	2	1
5	Глобальні проблеми людства. Сталий розвиток.	2	1
Разом		10	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Структура СГ за С. Лавровим, С. Ниммиком, М. Пістуном, О. Ващенком, О. Шаблієм.	6	7
2.	Суть і завдання конструктивної географії.	6	7
3.	Періодизація розвитку СГ в Україні та світі.	6	7
4.	Роль у становленні української СГ К. Волого, В. Садовського, М. Кордуби, П. Чубинського, М. Паламарчука, С. Рудницького, О. Топчієва, О. Шаблія.	6	7
5.	Сучасні наукові центри СГ України.	6	7
6.	Методологічне значення економічної теорії для СГ.	6	7
7.	Чинники раціонального розміщення продуктивних сил.	5	7
8.	Географія способу життя та його елементи.	5	7
9.	Спеціалізація і комплексний розвиток господарських районів у нових економічних відносинах.	5	7
10.	Історія розвитку економіко- (суспільно-) географічного районування України.	5	7
11	Геополітичні гіпотези і концепції Г. Маккіндера, Н. Спайкмена, С. Хантінгтона, З. Бжезінського, О. Дугіна.	5	8
12	Україна у Європейському виборі: географія та шляхи розвитку.	5	9
13	Українська геополітика. Місце України у геополітичних концепціях зарубіжних та вітчизняних авторів.	5	6
	Разом	71	93

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Блій, Г. Географія: світи, регіони, концепти / Г. де Блій, Пітер Муллер, Олег Шаблій. – К.: Либідь, 2004. – 740 с..
2. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. / Я.Б.Олійник та ін.; за ред.. Я.Б.Олійника, І.Г.Смирнова; Київ. нац.ун-т ім. Т.Шевченка. – 2-ге вид.,стер. – К.: Знання, 2014. – 637 с.
3. Немець Л. М., Сільченко Ю. Ю., Вірченко П. А. Економічна і соціальна географія України. Навчальний посібник. – Харків, 2014. – 265 с.
4. Олійник, Я.Б. Вступ до соціальної географії: Навч. посіб. / Я.Б. Олійник, А.В. Степаненко. – К.: «Знання», КОО, 2000. – 204 с.
5. Топчієв, О.Г. Основи суспільної географії / О.Г. Топчієв. – О.: Астропринт, 2010. – 560 с.
6. Шаблій, О.І. Суспільна географія. У двох книгах. Книга перша. Проблеми теорії, історії та методики дослідження / О.І. Шаблій, - Л.: Вид.центр ЛНУ ім. І.Франка, 2015. – 814 с.
7. Шаблій О.І. Суспільна географія у двох кн. Книга друга. Проблеми українознавства, регіоналістики і краєзнавства: [Вибрані твори] / Олег Шаблій. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 706 с.

Допоміжна література

1. Безуглий, В.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу / В.В. Безуглий, С.В. Козинець. – К.: ВЦ «Академія», 2003. – 688 с.
2. Геополітика / Под. ред. В. Манилова. – М.: ТЕРРА-Книжный клуб, 2002. – 624 с.
3. Колосов, В.А. Геополітика и политическая география / В.А. Колосов, Н.С. Мироненко. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 479 с.
4. Максаковский, В.П. Географическая культура / В.П. Максаковский. – М.: Гуманит. Центр ВЛАДОС, 1998.- 416 с.
5. Масляк, П.О. Словник-довідник учня з економічної і соціальної географії світу / П.О. Масляк, Я.Б. Олійник, А.В. Степаненко. – К.: Лібра, 1996. – 328 с.
6. Туровский, Р.Ф. Политическая география / Р.Ф. Туровский. – М.–Смоленск: СГУ, 1999. – 380 с.
7. Шаблій, О.І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії / О.І. Шаблій. – Л.: Вид.центр ЛНУ ім. І.Франка, 2001. – 744 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Декларація тисячоліття ООН // http://www.unesco.ru/rus/pages/about/decl_mill.php.
2. Договір про Антарктику // <http://www.ipolitics.ru/lmk/216.htm>.
3. Звіти Світового банку про світовий розвиток // <http://www.worldbank.org>.
4. Офіційний сайт ООН // <http://www.un.org>.
5. «Угода про Місяць»: Угода про діяльність держав на Місяці й інших небесних тілах // <http://www.tourmix.ru/abro.php?id=11431>; <http://cosmosravelin.narod.ru/r-space/chronica/malkov-paper.html>).
6. <https://geomap.com.ua/>
7. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. <https://bank.gov.ua/>
9. <http://sfs.gov.ua/>
10. <https://www.kmu.gov.ua/>
11. <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
12. <https://agro.me.gov.ua/ua>
13. <https://www.msp.gov.ua/>
14. <https://dmsu.gov.ua/>
15. 2. <https://landlord.ua/news/usia-ekonomika-svitu-v-odnii-diahrami-infohrafika/>
16. 3. <https://businessviews.com.ua>
17. 4. <https://uteka.ua/ua/publication/news-14-delovye-novosti-36-top-19-ekonomicheskii-razvityx-stran-mira>
18. 5. <https://www.un.org/ecosoc/en/home>
19. 6. <https://www.wto.org/>
20. 7. <http://www.geograf.com.ua/human>
21. 8. <https://www.imf.org/external/index.htm>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)